

Suomen Lakimiesliitto

Uudenmaankatu 4-6 B
00120 Helsinki

Oikeusministeriö

oikeusministerio@om.fi

Lausunto säätiölain uudistamistyöryhmän mietinnöstä (OMML 23/2013)

Uudistuksesta yleisesti

Lakimiesliitto pitää tarkoituksenmukaisena, että voimassa olevaa säätiölakia (5.4.1930/109) uudistetaan ajanmukaiseksi. Säätiöt ovat tärkeä osa suomalaista kansalaisyhteiskuntaa. Käytössä olevien tietojen mukaan säätiöt vastaavat n. 330 miljoonan vuosittaisesta panoksesta yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Laitossäätiöiden toiminta sosiaali- ja terveysalalla, opetuksessa sekä urheilu- ja nuorisotyössä mitataan samoin sadoissa miljoonissa euroissa.¹

Säätiöiden varat koostuvat hyödyllisiin tarkoituksiin tehdyistä lahjoituksista, joita hoidetaan yhteistä hyvää silmällä pitäen. Niiden tarkoituksena ei siten ole edistää kenenkään omaa etua. Säätiöiden toiminta poikkeaa näin ollen lähtökohdiltaan osakeyhtiöstä. Lakimiesliitto pitää siksi tärkeänä, että niiltä osin kuin uudistuksen yhteisöläinsäädännöllinen lähtökohta mahdollisesti on ristiriidassa säätiöiden omaleimaisuuden kanssa jälkimmäistä pidetään jatkovalmistelussa ratkaisevana.

Lain rakenteesta ja kirjoittamistavasta

Nykyisessä laissa on 5 lukua ja yhteensä 30 §:ää, joista osa on kumottu. Mietinnössä oleva ehdotus sisältää 15 lukua ja kattaa lähes 60 sivua mietinnöstä. Se on siten kohdiltaan varsin yksityiskohtainen. Lakimiesliitto esittää siksi harkittavaksi, että lakiesityksessä joltain kohdin luovuttaisiin tästä. Tämä on omiaan lisäämään lain luettavuutta. On tärkeätä, että säätiöiden toimintaa voidaan jatkossakin hoitaa omilla riittävän yksityiskohtaisilla säännöillä.

Ehdotuksen tavoitteista ja vaikutuksista

Lakimiesliitto pitää myönteisenä, että ehdotuksessa on pyritty lisäämään avoimuutta ja läpinäkyvyyttä sekä, että ehdotuksessa on määritelty lähipiiriä aiempaa laajemmin.

¹ Tieto saatu Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry:ltä.

Sääntöjen muuttamisen helpottaminen on myös kannatettavaa kuten tarkemmat tilintarkastusta koskevat säännöt.

Liitto haluaa kuitenkin puuttua kahteen periaatteellisesti tärkeään yksityiskohtaan eli siihen, että sijoitustoimintaa ja varallisuudenhoitoa on pidettävä käsitteellisesti erillään - säätiön varallisuutta nimittäin hoidetaan sijoittamalla - sekä siihen, että säätiön toimitusjohtajana ei voisi toimia yhteisö. Liiton mukaan vastuiden tulee säätiöiden hallinnossa olla selkeitä ja henkilökohtaisia. Vaikka esityksellä ei ole välittömiä vaikutuksia verotukseen, on lisäksi toivottavaa, ettei verotuksellisilla ratkaisuilla jatkossa poisteta yleishyödyllisten säätiöiden toimintaedellytyksiä.

Lakimiesliitto kiinnittää lopuksi huomiota siihen, että saamiensa tietojen perusteella säätiöitä hoidetaan jo nykyisellään varsin kustannustehokkaasti hallintokustannusten ollessa tyypillisesti noin 12 % jaetun tuen määrästä.² Mietinnön arvio siitä, että ehdotus toisi lisää tehokkuutta säätiöiden toimintaan ei siten välttämättä pitäne paikkaansa. Ehdotuksen tehtävä on ajanmukaistaa lainsäädäntöä ja siinä se on varsin hyvin onnistunut.

Helsingissä 12.7.2013

Jorma Tilander
Toiminnanjohtaja

² Tieto saatu Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry:ltä.